

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

DEPARTAMENT KONSULARNY

RAPORT POLSKIEJ SŁUŻBY KONSULARNEJ ZA 2024 ROK

Warszawa, 15 października 2025 r.

Szanowni Państwo,

Naczelnym zadaniem służby konsularnej jest ochrona interesów państwa polskiego i jego obywateli za granicą. Sposób, w jaki to zadanie jest wykonywane, ma ogromne praktyczne znaczenie dla milionów Polaków przebywających na stałe lub czasowo za granicą. Konsulowie stoją przed wieloma wyzwaniami, które wynikają zarówno ze zmieniającej się rzeczywistości międzynarodowej, jak i rosnących oczekiwań polskich obywateli, ale także obywateli państw przyjmujących. Globalizacja i wzrastająca mobilność sprawiają, że konsulowie muszą obsługiwać coraz większą liczbę podróżujących obywateli i cudzoziemców.

Wyzwaniem są także kryzysy międzynarodowe, które wymagają natychmiastowych działań. Z roku na rok wzrasta mobilność polskich obywateli, a jednocześnie obniża się poziom bezpieczeństwa w stosunkach międzynarodowych i nasila niestabilność poszczególnych państw. Także katastrofy naturalne stawiają przed służbą konsularną nowe i poważne wyzwania. Rok 2024, który obfitował w wydarzenia wymagające ogromnego zaangażowania polskich konsulów niosącej pomoc obywatelom polskim, osobom polskiego pochodzenia oraz cudzoziemcom, potwierdza tę diagnozę i uzmysławia, iż skuteczna pomoc konsularna jest niezbędnym elementem polskiej polityki zagranicznej.

Nowoczesne technologie stanowią zarówno szansę, jak i wyzwanie. Cyfryzacja usług konsularnych pozwala na sprawniejsze załatwianie formalności, takich jak składanie wniosków o paszporty czy wizy, jednak wymaga również zapewnienia bezpieczeństwa **danych osobowych i ochrony przed cyberatakami**. W najbliższych latach polska służba konsularna musi przejść proces gruntownej modernizacji, w tym znaczącej rozbudowy narzędzi cyfrowych, wykorzystywanych przez polskie placówki konsularne.

Równie ważnym aspektem działalności konsularnej jest promowanie kraju i jego interesów. Współczesna dyplomacja konsularna obejmuje nie tylko opiekę nad obywatelami, ale również działania na rzecz wzmacniania pozytywnego wizerunku państwa, wspierania polskich firm na rynkach zagranicznych oraz rozwijania współpracy międzynarodowej w dziedzinie kultury, nauki i gospodarki.

Służba konsularna musi zatem nieustannie dostosowywać się do nowych wyzwań, wykorzystywać nowoczesne narzędzia i metody pracy oraz dbać o sprawną organizację swoich działań, aby skutecznie odpowiadać na potrzeby obywateli i dynamicznie zmieniającą się rzeczywistość międzynarodową.

Rok 2024 był niezwykle intensywny dla służby konsularnej. **Przed wszystkim podjęto szereg istotnych działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w systemie wizowym i gwarantujących tym samym przywrócenie kontroli nad zjawiskami migracyjnymi dotyczącymi Polski.** Wykryte w wyniku kontroli – prowadzonych przez podmioty zewnętrzne i wewnętrzne¹ - nieprawidłowości oraz nadużycia oraz późniejsze liczne zawiadomienia o podejrzeniu możliwości popełnienia przestępstw skierowane do prokuratury przez te podmioty świadczą o instrumentalnym wykorzystywaniu procedur i przepisów. Podjęte w 2024 r. działania uszczelniające system wizowy oraz zwiększające nadzór Ministra nad działalnością konsularną przyniosły pierwsze pozytywne efekty. **W 2024 r. wydano łącznie o ponad 28% mniej wiz (388 685) niż w 2023 r. (543 630).**

Podjęto wiele działań w sferze strukturalnej, organizacyjnej i kadrowej, w tym dokonano zmian na większości stanowisk Konsulów Generalnych RP. Przedstawiona została także nowa koncepcja kształcenia służby konsularnej.

Zintensyfikowano działania modernizacyjne systemów konsularnych, z uwzględnieniem finansowania prac ze środków unijnych. Rozpoczęto prace nad wykorzystaniem sztucznej inteligencji na potrzeby Centrum Informacji Konsularnej, tak aby można było zwiększyć skalę i skuteczność obsługi naszych obywateli za granicą bez zwiększania zatrudnienia.

Poza powyższymi działaniami DK prowadził intensywne przygotowania do przewodnictwa Polski w Radzie UE w I połowie 2025 r. Sprawowanie Prezydencji w Radzie UE wymagało nabycia szeregu nowych i wzmocnienia kompetencji pracowników Departamentu m.in. w zakresie tworzenia prawa unijnego, współpracy z instytucjami i negocjacji. Nabyte umiejętności mają szansę przyczynić się do konsolidacji kompetencji w obszarze współpracy konsularnej w UE.

Niniejszym mam przyjemność przekazać na Państwa ręce kolejne wydanie Raportu polskiej służby konsularnej, w którym przedstawiamy podsumowanie działań zrealizowanych przez urzędy konsularne w 2024 r.

Justyna Chrzanowska
Dyrektor
Departament Konsularny MSZ

¹ Kontrole: NIK nr I/23/001/KST pn. Nadzór Ministra Spraw Zagranicznych nad działalnością konsularną, Kontrola Biura Kontroli i Audytu MSZ dotycząca realizacji zadań z obszaru prawidłowości i zasadności najmu powierzchni biurowych na potrzeby Centrum Decyzji Wizowych w Łodzi oraz Centrum Informacji Konsularnej w Kielcach

SPIS TREŚCI

ORGANIZACJA SŁUŻBY KONSULARNEJ	5
Konsulowie zawodowi	5
Likwidacje Konsulatów Generalnych RP	6
KONSULOWIE HONOROWI.....	7
SŁUŻBA KONSULARNA W LICZBACH.....	8
WIZY.....	9
Outsourcing wizowy.....	11
Reprezentacja wizowa	11
PODJĘTE DZIAŁANIA NAPRAWCZE	12
PASZPORTY	14
CZYNNOŚCI PRAWNE.....	16
POMOC KONSULARNA	17
KRYZYSY KONSULARNE	20
Informacje i ostrzeżenia dla podróżujących	21
WYBORY ZA GRANICĄ	22
CENTRUM INFORMACJI KONSULARNEJ MSZ	23
WSPÓŁPRACA W RAMACH UNII EUROPEJSKIEJ/SCHENGEN	25
NAGRODY IM. ANDRZEJA KREMER "KONSUL ROKU"	26
WYZWANIA SŁUŻBY KONSULARNEJ W 2025 ROKU.....	27

ORGANIZACJA SŁUŻBY KONSULARNEJ

KONSULOWIE ZAWODOWI

W 2024 r. funkcje konsularne realizowane były w **129 urzędach konsularnych**. W tej liczbie funkcjonowało **37 Konsulatów Generalnych**, **91** wydziałów/referatów/samodzielnych stanowisk konsularnych w Ambasadach RP oraz **1** inna jednostka - Biuro Polskie w Tajpej, którego kierownik jest konsulem RP w rozumieniu ustawy Prawo konsularne.

Spośród posiadanych przez Rzeczpospolitą Polską 95 przedstawicielstw dyplomatycznych na świecie w strukturze organizacyjnej jednego z nich (Ambasada RP w Watykanie) nie ma komórki konsularnej. Ponadto 3 przedstawicielstwa dyplomatyczne nie realizują obecnie funkcji konsularnych:

- Ambasada RP w Pjongjang – terytorium Korei Północnej zostało włączone do okręgu konsularnego Konsula RP w Pekinie,
- Ambasada RP w Trypolisie - terytorium Libii zostało włączone do okręgu konsularnego Konsula RP w Tunisie,
- Ambasada RP w Kigali – w placówce dyplomatycznej nie zostało jak dotąd uruchomione wykonywanie funkcji konsularnych. Terytorium Republiki Rwandy aktualnie należy do okręgu konsularnego Konsula RP w Dar Es Salaam.

Nad prawidłowością wykonywania funkcji i czynności konsularnych czuwa Departament Konsularny, który udziela konsulom merytorycznego i technicznego wsparcia w codziennej pracy.

LIKWIDACJE KONSULATÓW GENERALNYCH RP

W 2024 r. Minister Spraw Zagranicznych wydał dwie decyzje o likwidacji Konsulatów Generalnych RP.

1. Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Sankt Petersburgu

W związku z decyzją władz Federacji Rosyjskiej o wycofaniu z dniem 10 stycznia 2025 r. zgody na funkcjonowanie Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Sankt Petersburgu, decyzją nr 66 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 11 grudnia 2024 r. w sprawie likwidacji Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Sankt Petersburgu, z dniem 12 grudnia 2024 r. placówka ta została postawiona w stan likwidacji. Likwidacja nastąpiła z dniem 10 stycznia 2025 r.

2. Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Chengdu

Decyzją nr 69 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 11 grudnia 2024 r. w sprawie likwidacji Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Chengdu, z dniem 1 stycznia 2025 r. placówka ta została postawiona w stan likwidacji. Likwidacja nastąpiła z dniem 31 marca 2025 r.

KONSULOWIE HONOROWI

Konsulowie honorowi pozwalają państwom na rozszerzenie swojej obecności dyplomatycznej w miejscach, gdzie nie ma placówek konsularnych.

Na dzień **31 grudnia 2024 r.** Rzeczpospolita Polska posiadała łącznie **214 konsulów honorowych RP** w **117 państwach na świecie**, w tym 19 w klasie honorowych konsulów generalnych oraz 2 wicekonsulów honorowych.

W 2024 r. utworzonych zostało 8 konsulatów z siedzibami w: Monako (Monako), Agadirze (Maroko), Rjukan (Norwegia), Wenecji (Włochy), San Marino (San Marino), Tagbilaran City (Filipiny), Angers (Francja), Nevers (Francja).

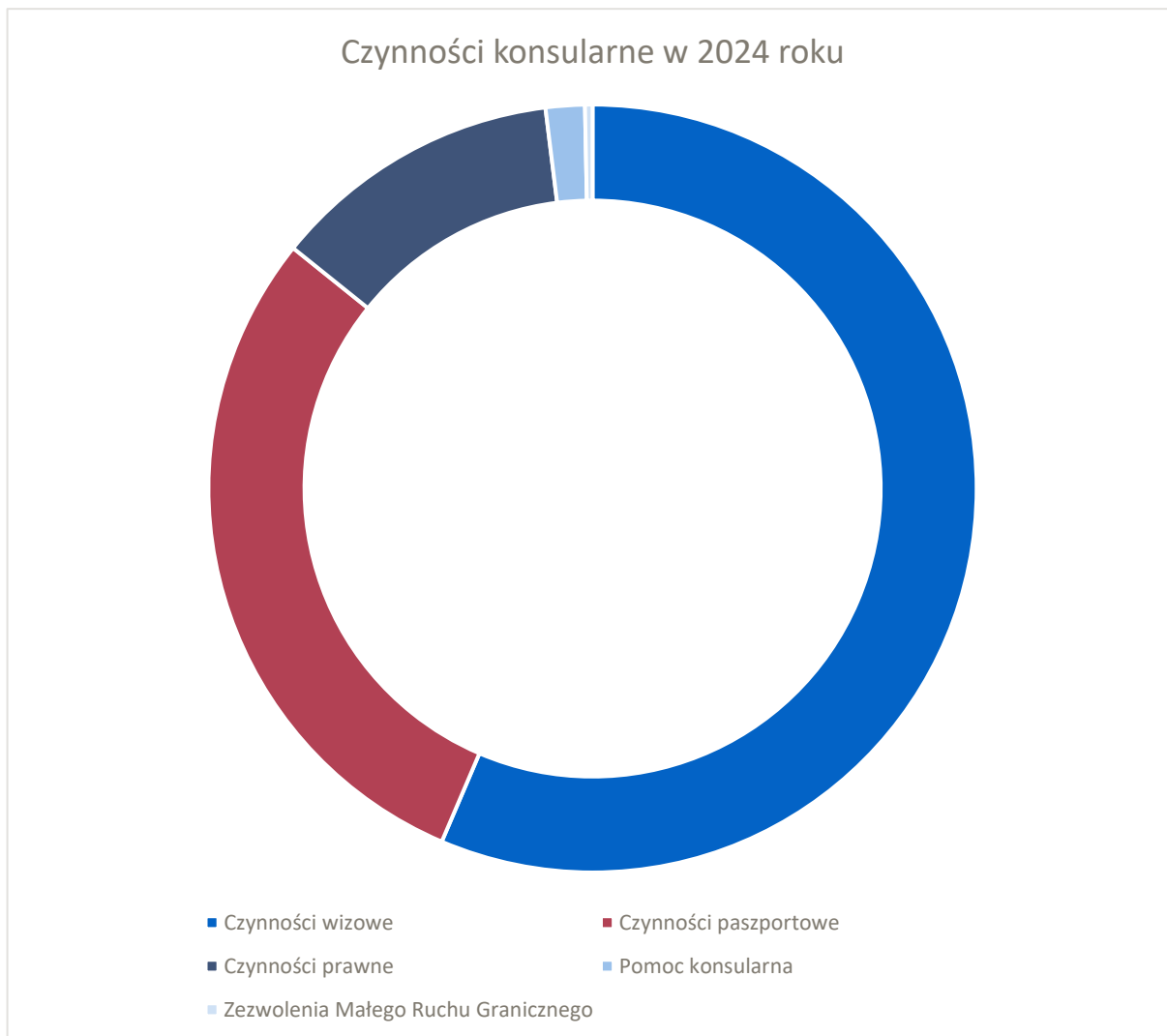
W tym samym okresie zlikwidowano 6 konsulatów z siedzibami w Monako (KG, Monako), Keszthely (Węgry), Wenecji (KG, Włochy), Lubumbashi (Demokratyczna Republika Konga), Bristolu (Wielka Brytania), Porlamar (Wenezuela).

Powołano 15 konsulów honorowych, w tym 7 na wakaty, w siedzibach w: Monako (Monako), Agadirze (Maroko), Rjukan (Norwegia), Limerick (wakaty, Irlandia), Wenecji (Włochy), Santa Cruz (wakaty, Boliwia), San Marino (San Marino), Guyayquil (wakaty, Ekwador), Salvador (wakaty, Brazylia), Tagbilaran City (Filipiny), San José (wakaty, Kostaryka), Angers (Francja), Nevers (Francja), Durban (wakaty, RPA), Wientian (wakaty, Laos);

Z kolei 32 konsulów honorowych zostało powołanych na kolejną kadencję w siedzibach w: Brisbane (Australia), Linzu (Austria), Porto Alegre (Brazylia), Limassol (Cypr), Tampere (Finlandia), Turku (Finlandia), Vigo (Hiszpania), Tegucigalpa (Honduras), Kilkenny (Irlandia), Kingstonie (Jamajka), Jaunde (Kamerun), Cartagenie de Indias (Kolumbia), Antananarywie (Madagaskar), Georgetown (Malezja), Nawakszucie (Mauretania), Guanajuato (Meksyk), Xochitepec (Meksyk), Katmandu (Nepal), Brunszwiku (Niemcy), Madangu (Papua-Nowa Gwinea), Asunción (Paragwaj), Klużu-Napoce (Rumunia), Anchorage (Stany Zjednoczone), Las Vegas (Stany Zjednoczone), Seattle (Stany Zjednoczone), Bursie (Turcja), Genui (Włochy), Bazylei (Szwajcaria), San Fernando (Filipiny), Preszowie (Słowacja), Bandżulu (Gambia), Dżuddzie (Arabia Saudyjska).

SŁUŻBA KONSULARNA W LICZBACH

W 2024 r. wykonano łącznie 935 954 czynności konsularnych*.

- 503 990 czynności wizowych
- 262 138 czynności paszportowych
- 109 579 czynności prawnych
- 14 696 podjętych działań z dziedziny pomocy konsularnej
- 2 823 wydane zezwolenia w ramach Małego Ruchu Granicznego

*Dot. czynność rejestrowanych w Rejestrze Czynności Konsularnych

W 2024 r. wydano łącznie o ponad **28%** mniej wiz (388 685) niż w 2023 r. (543 630).

Liczba przyjętych wniosków wizowych

	2023	2024
Wizy Schengen	124 030	111 514
Wizy krajowe	511 197	364 045

Liczba pozytywnych decyzji wizowych

	2023	2024
A	70	43
C	105 223	91 904
D	438 337	296 783
Suma	543 630	388 685

Liczba negatywnych decyzji wizowych

	2023	2024
C	18 557	19 274
D	74 724	68 503
Suma	93 281	87 777

Obywatele państw, którzy otrzymali najwięcej wiz

2023				
	A	C	D	Suma
BIAŁORUŚ		33 409	216 341	249 750
UKRAINA		640	123 531	124 171
TURCJA		8 600	15 548	24 148
INDIE		11 974	8 143	20 117
CHINY		12 562	3 415	15 977
KAZACHSTAN		3 542	5 931	9 473
FILIPINY		1 981	6 851	8 832
AZERBEJDŻAN		2 817	4 482	7 299

UZBEKISTAN		1 978	4 684	6 662
ARMENIA	37	3 645	2 297	5 979

2024				
	A	C	D	Suma
BIAŁORUŚ		22 904	123 667	146 571
UKRAINA		150	107 625	107 775
INDIE		12 076	5 208	17 284
CHINY		11 793	3 190	14 983
TURCJA		7 080	7 385	14 465
KAZACHSTAN		3 556	5 138	8 694
GRUZJA			7 494	7 494
FILIPINY		2 324	4 913	7 237
AZERBEJDŻAN		2 882	2 205	5 087
ARMENIA	28	3 355	1 316	4 699

Najczęściej wydawane wizy wg celów

2023			
	C	D	udzielenie
cel wydania: 05a	11	200 863	200 874
cel wydania: 06	346	70 500	70 846
cel wydania: 23	9 916	41 604	51 520
cel wydania: 02	18 461	26 284	44 745
cel wydania: 18		41 271	41 271

2024			
	C	D	udzielenie
cel wydania: 05a	2	154 667	154 669
cel wydania: 23	6909	47 656	54 565
cel wydania: 02	23016	16780	39 796
cel wydania: 06	244	29933	30 177
cel wydania: 04	24810	701	25 511

OUTSOURCING WIZOWY²

Służy zwiększeniu dostępności usług wizowych. W 2024 r. istniała możliwość złożenia wniosków za pośrednictwem 43 Punktów Przyjmowania Wniosków Wizowych (PPWW) działających w ramach outsourcingu, w 6 państwach:

- ✓ Ukrainie (1 PPWW)
- ✓ Chinach (15 PPWW)
- ✓ Indiach (10 PPWW)
- ✓ Białorusi (8 PPWW)
- ✓ Turcji (7 PPWW)
- ✓ Filipinach (2 PPWW)

REPREZENTACJA WIZOWA

Polska jest aktualnie związana 11 umowami o reprezentacji wizowej (z Belgią, Czechami, Holandią, Łotwą, Szwecją, Szwajcarią, Węgrami), dzięki którym korzysta z dostępu do szerokiej sieci konsularnej w miejscach, w których nie jest obecna. 6 państw reprezentuje Polskę natomiast Polska reprezentuje 9 państw.

² Współpraca z usługodawcą zewnętrznym, na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego I Rady (WE) NR 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Wizowy, która może obejmować udzielanie ogólnych informacji na temat wymogów wizowych oraz na temat formularzy wniosków; informowanie osób ubiegających się o wizę o wymaganych dokumentach uzupełniających, wymienionych w liście kontrolnej; przyjmowanie danych i wniosków (łącznie z pobieraniem identyfikatorów biometrycznych) i przekazywanie wniosku konsulatowi lub organom centralnym; pobieranie należnej opłaty; planowanie terminów wizyt osoby ubiegającej się o wizę, w stosownych przypadkach, w konsulacie lub w pomieszczeniach usługodawcy zewnętrznego; przyjmowanie dokumentów podróży, łącznie z ewentualnym powiadomieniem o odmowie, od konsulatu lub organów centralnych i zwracanie ich osobie ubiegającej się o wizę. Podstawą współpracy z usługodawcą zewnętrznym jest instrument prawny, który spełnia wymogi określone w załączniku X.

PODJĘTE DZIAŁANIA NAPRAWCZE

Podstawowym założeniem, które legło u podstaw reformy systemu wizowego po 13 grudnia 2023 r. było przekonanie, że **odpowiedzią na rosnącą presję wizową nie jest zwiększanie podaży, a efektywne i trwałe ograniczenie popytu na polską wizę**. Doświadczenia innych państw pokazują, że rozwijanie infrastruktury konsularnej (otwieranie nowych placówek wizowych i wzmacnianie już istniejących) w dłuższej perspektywie prowadzi do zwiększenia popytu i presji wizowej. Departament Konsularny zajął stanowisko, że poprawa drożności konsulatów będzie możliwa jedynie w wyniku podniesienia prestiżu polskiej wizy i ugruntowania cudzoziemców przekonania, że wiza ta jest trudna do uzyskania, co powinno zniechęcić ze starań o polską wizę cudzoziemców, którzy liczyli na łatwy wjazd na terytorium Schengen, w tym w celu często innym niż deklarowany we wniosku wizowym.

W 2024 r. działania naprawcze prowadzone były dwutorowo: po pierwsze, w zakresie (1) **poprawy praktyki wizowej**, bez znacznej ingerencji w obowiązujący system prawny, a także w formie (2) **systemowej refleksji nad koniecznymi kierunkami zmian legislacyjnych**.

(1) Punktowe zmiany praktyki wizowej objęły:

- **zaprzeszanie wywierania presji na konsulów** w kierunku bezwarunkowego zwiększania liczby rozpatrywanych wniosków wizowych: większy nacisk kładziony jest na dokładność weryfikacji cudzoziemców w procedurze wizowej, liczba wydanych wiz przestała być wyznacznikiem efektywności;
- **podniesienie opłat za wizy**: opłata za rozpoznanie wniosku o wydanie wizy Schengen wzrosła z 80 do 90 euro, wizy krajowej – z 80 do 135 euro;
- **likwidacja specjalnych ścieżek** wizowych tworzonych przez poprzedni rząd bez wyraźnej podstawy prawnej, w tym przede wszystkim programu *Poland. Business Harbour*;
- przywrócenie **prawidłowych zasad wydawania wiz humanitarnych**, szczególnie dla obywateli Białorusi: wizy humanitarne wydawane są one obecnie osobom, które rzeczywiście potrzebują wsparcia ze strony RP, co jest skrupulatnie weryfikowane – nie wystarczy sama deklaracja cudzoziemca;
- bieżące **reagowanie na nowe zjawiska migracyjne**: w szybszy i bardziej zdecydowany sposób podejmowane są działania w przypadku zgłaszanych przez konsulów i inne podmioty administracji państwowej nieprawidłowości w obszarze migracyjnym. Przykładem tego może być wprowadzenie **obowiązku wizowego dla obywateli Kolumbii**, podróżujących do Polski w celu podjęcia pracy – po uzyskaniu informacji o wzmożonym ruchu migracyjnym z tego kierunku i możliwych przypadkach handlu ludźmi.

- wzmocnienie **nadzoru nad usługodawcami zewnętrznymi**: nowe umowy outsourcingowe zawierają zwiększone wymogi odnośnie do zabezpieczenia systemów rezerwacji terminów wizyt przed działalnością nieuczciwych pośredników, w centrach przyjmowania wniosków wizowych prowadzone są przez polską służbę konsularną regularne kontrole;
- prace nad **modernizacją informatycznych systemów konsularnych**.

Minister Spraw Zagranicznych wydał **Wytyczne z dnia 31.07.2024 r. w sprawie rozpoznawania wniosków wizowych w celach, o których mowa w art. 60 ust. 1 pkt 5-6 oraz 9 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach**. Wytyczne zbierały doświadczenia z praktyki wydawania wiz **studenckich i pracowniczych**, przypominając konsulom o obowiązujących zasadach i **wskazując konkretne instrumenty prawne**, z których konsulowie powinni korzystać celem **weryfikacji wiarygodności cudzoziemców** ubiegających się o wizy, jak np. mechanizm konsultacji z instytucjami krajowymi lub potwierdzania przez właściwe polskie organy świadectw maturalnych nieuznawanych za równoważne z polskimi na mocy obowiązujących umów dwu- lub wielostronnych.

Podjęte w 2024 r. działania uszczelniające system wizowy oraz zwiększające nadzór Ministra nad działalnością konsularną przyniosły wymierne efekty. **W 2024 r. wydano łącznie o ponad 28% mniej wiz (388 685) niż w 2023 r. (543 630).**

Szczególny wpływ na ograniczenie nadmiernego popytu wizowego miały Wytyczne Ministra Spraw Zagranicznych w sprawie rozpoznawania wniosków o wizy studenckie i pracownicze. Proste wykorzystanie istniejących mechanizmów prawnych, które wcześniej nie były odpowiednio stosowane lub były lekceważone przyniosły dobre efekty w postaci ograniczenia oczekiwań ze strony najbardziej roszczeniowych środowisk akademickich i organizacji pracodawców.

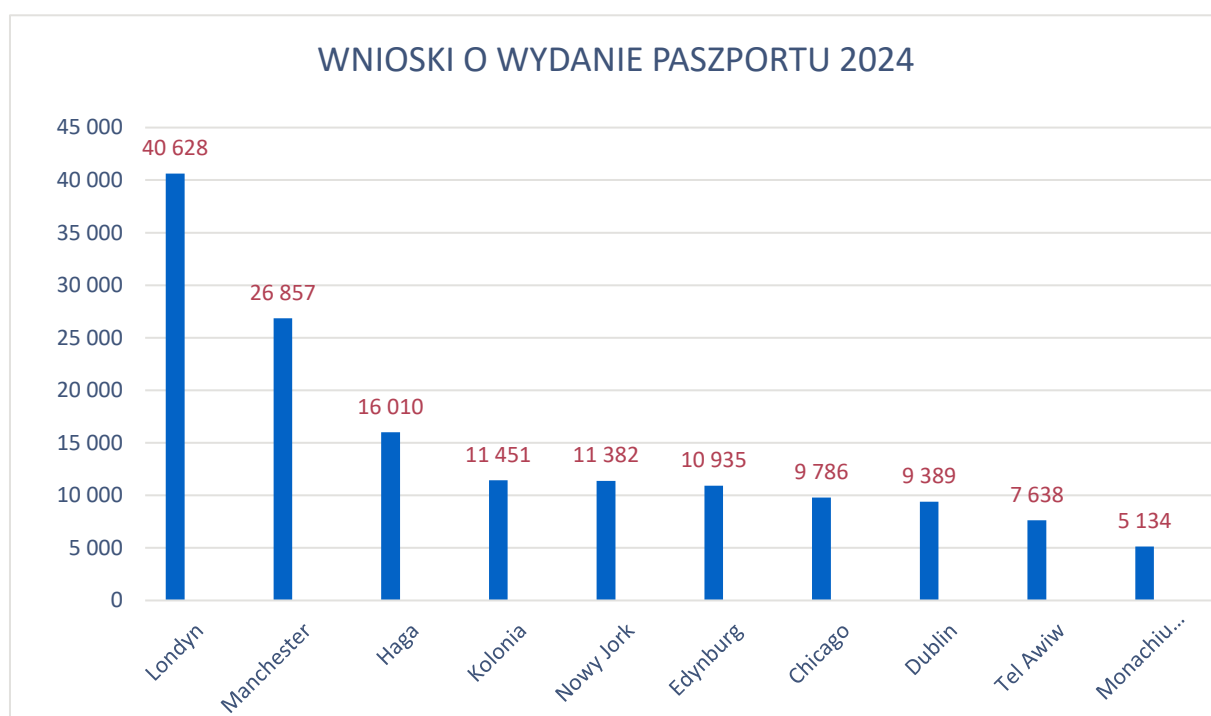
(2) Równoległe do zmian w praktyce wizowej, w 2024 r. trwały prace nad **systemową reformą polityki wizowej**. W wyniku analiz i dyskusji przeprowadzonych w ramach prac **Grupy roboczej ds. wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym RP**, działającej w ramach Międzyresortowego Zespołu do Spraw Migracji przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji, powstała w MSZ **Biała Księga** – kompleksowa diagnoza nieprawidłowości występujących w polskim systemie wizowym oraz wstępna propozycja działań naprawczych. Następnie rozpoczęły się prace nad operacjonalizacją zgłoszonych postulatów i kompleksowymi zmianami legislacyjnymi.

PASZPORTY

Obywatele polscy przebywający poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej mają możliwość ubiegania się w polskich placówkach zagranicznych o wydanie dokumentu paszportowego.

Przed udaniem się do urzędu konsularnego należy zapoznać się z zasadami i trybem obsługi interesantów w danym urzędzie konsularnym, w tym w szczególności dokonać rezerwacji wizyty paszportowej poprzez system zdalnej rejestracji e-konsulat.gov.pl.

W 2024 r. odnotowano utrzymujące się wysokie zainteresowanie uzyskaniem polskich dokumentów paszportowych - zarejestrowano **224.588** wniosków o wydanie paszportu oraz **25.552** wniosków o wydanie paszportu tymczasowego.

W ww. dziesięciu urzędach konsularnych przyjęto ponad **66%** wszystkich wniosków o wydanie paszportu.

W odpowiedzi na utrzymujące się zainteresowanie uzyskaniem polskiego paszportu w urzędach konsularnych w szczególności w Europie i USA Departament Konsularny kontynuował działania mające na celu poszerzenie dostępu obywateli polskich zamieszkałych zagranicą do usługi paszportowej. W tym celu wydano placówkom szereg zaleceń dot. zintensyfikowania działań w celu poprawy sfery organizacyjnej oraz komunikacyjnej w zakresie spraw paszportowych. W 2024 roku urzędy konsularne RP zorganizowały **344 dyżury paszportowe** poza siedzibami placówek, w czasie których przyjęły **9.442 wnioski paszportowe**. Urzędy

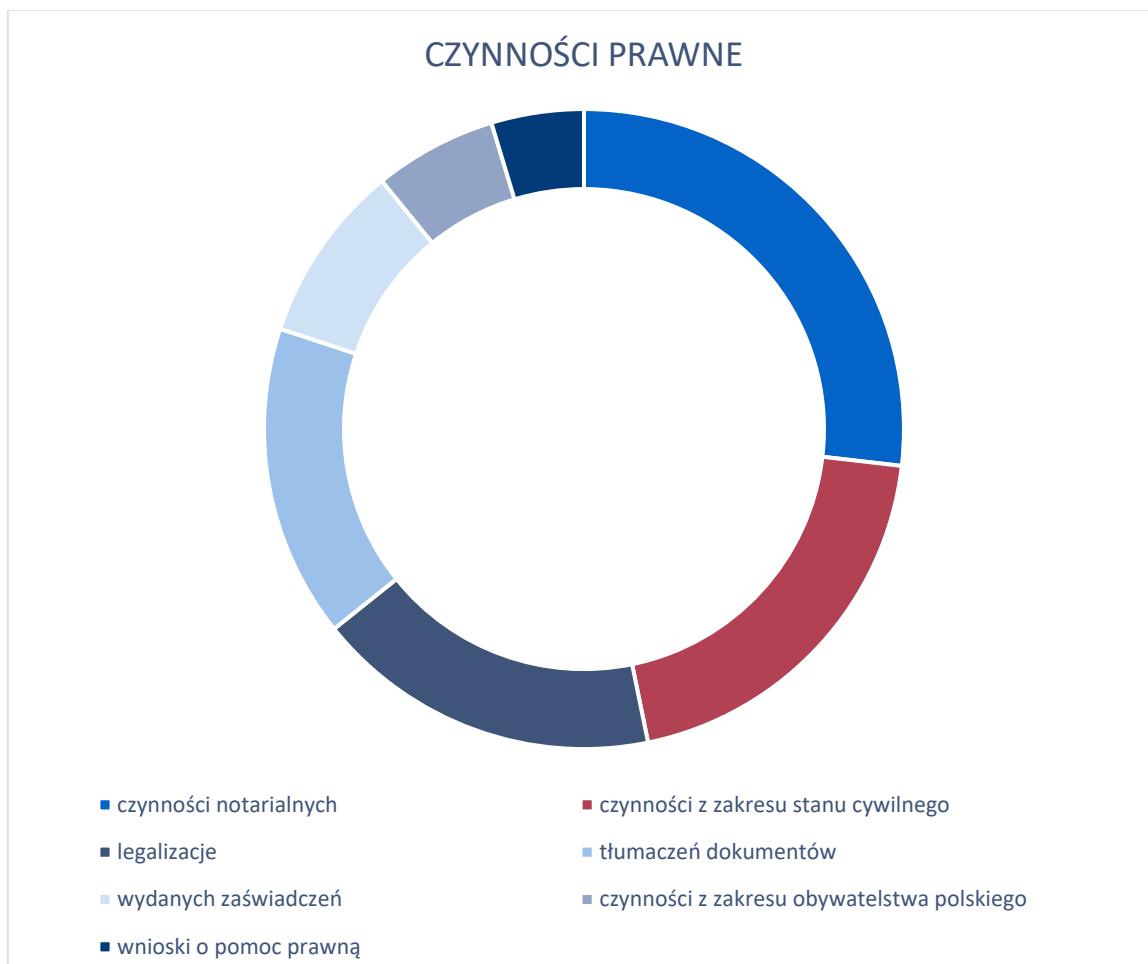
doświadczające presji paszportowej (w szczególności w Wielkiej Brytanii) dodatkowo organizowały w siedzibach placówek **tzw. soboty paszportowe**.

Ponadto, w ramach monitoringu systemu rezerwacji wizyt (e-konsulat) wprowadzono w szeregu placówek tzw. system kolejkowy. Wspomniane działania z jednej strony praktycznie wyeliminowały działalność tzw. nieuczciwych pośredników oferujących odpłatnie miejsca na spotkania paszportowe, a z drugiej - ustabilizowały sytuację rezerwacji wizyt.

CZYNNOŚCI PRAWNE

W 2024 r. konsulowie wykonali **109 579** czynności prawnych.

- ✓ 25 549 czynności **notarialnych**
- ✓ 18 992 czynności z zakresu **stanu cywilnego**
- ✓ 16 635 **legalizacje**
- ✓ 15 051 **tłumaczeń dokumentów** sporządzonych lub poświadczonych na język polski lub obcy
- ✓ 8 612 **wydanych zaświadczeń**
- ✓ 5 908 czynności z zakresu **obywatelstwa polskiego**
- ✓ 4 448 **wnioski o pomoc prawną**

POMOC KONSULARNA

Ministerstwo Spraw Zagranicznych działa poprzez konsulów na całym świecie, wszędzie tam, gdzie nasi obywatele potrzebują pilnej pomocy Państwa Polskiego. W **2024 r.** Konsulowie z oddaniem służyli naszym obywatelom zarówno wspierając osoby opuszczające Strefę Gazy, jak i dotknięte konfliktem zbrojnym w Libanie. Służba dyplomatyczno-konsularna przeprowadziła wielorakie działania uwieńczone sukcesem, aby doprowadzić do uwolnienia zatrzymanych w Nigerii polskich studentów. Stale wspiera i niesie pomoc polskim obywatelom arbitralnie pozbawianym wolności.

W **2024 r.** Departament Konsularny zajmował się około **400** sprawami z zakresu pomocy konsularnej i kryzysów konsularnych. Przede wszystkim były to:

- ✓ interwencje,
- ✓ pomoc, również finansowa, w powrocie do Polski,
- ✓ pomoc ofiarom wypadków i hospitalizowanym także w kontakcie ze szpitalami, ubezpieczycielami, policją, poszukiwania zaginionych,
- ✓ wspieranie podróżników, którzy zapuścili się w niebezpieczne regiony świata.

Niezwykle ważną kwestią było wspieranie polskich obywateli zatrzymanych lub pozbawionych wolności, zwłaszcza z powodów niekryminalnych.

Pomoc konsularna udzielana jest w zakresie niezbędnym i wystarczającym dla ochrony istotnych praw i interesów polskiego obywatela. Udzielając pomocy konsul musi postępować zgodnie z przepisami prawa polskiego, prawa międzynarodowego, prawa państwa urzędowania oraz zwyczajami międzynarodowymi.

Konsul pomaga:

- ✓ w przypadku utraty paszportu lub dowodu osobistego może wydać paszport tymczasowy na powrót do miejsca stałego pobytu.
- ✓ w przypadku utraty pieniędzy ułatwi kontakt z krewnymi lub znajomymi, którzy prześlą niezbędne środki za pośrednictwem banku lub firmy świadczącej tego rodzaju usługi. Może także udzielić zwrotnej pomocy finansowej na powrót do Polski.
- ✓ w przypadku zatrzymania, aresztu lub pozbawienia wolności zadba o to, polski obywatel nie był traktowany przez władze miejscowe gorzej niż obywatele innych państw.

- ✓ na wniosek osoby zatrzymanej lub aresztowanej powiadomi najbliższą rodzinę, uzyska od władz miejscowych i przekaże informację o powodach zatrzymania, procedurze sądowej oraz przewidywanej wysokości kary. Udostępni również listę miejscowych adwokatów, z której zatrzymany lub aresztowany będzie mógł wybrać i samodzielnie zaangażować pełnomocnika prawnego.
- ✓ w przypadku zaginięcia polskiego obywatela konsul, poprzez kontakt z miejscowymi władzami, pomoże sprawdzić, czy poszukiwana osoba nie przebywa w szpitalu lub areszcie.
- ✓ w przypadku zgonu, za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego, powiadomi rodzinę osoby zmarłej w kraju.

Jak co roku, również w 2024 r., przed rozpoczęciem sezonu wakacyjnego, przeprowadzona została kampania informacyjna pod hasłem „Bezpieczne wakacje”, której celem jest podnoszenie świadomości polskich obywateli na temat zasad bezpiecznego podróżowania za granicę, podkreślanie znaczenia ubezpieczeń zdrowotnych, respektowanie specyfiki prawnej i obyczajowej krajów będących celami turystycznymi. Rozprowadzana była, przygotowana przez DK, broszura informacyjna, zorganizowano również cykl spotkań z przedstawicielami największych biur turystycznych, a przedstawiciele MSZ wypowiadali się dla mediów na ten temat. Na bieżąco monitorowano aktualizację treści „Informacji dla podróżujących” na stronie www.gov.pl/dyplomacja w zakresie zasad wjazdu, pobytu oraz przydatnych wiadomości o poszczególnych państwach. Regularnie weryfikowano treści, zwłaszcza komunikaty i ostrzeżenia, zamieszczane w mediach społecznościowych urzędów konsularnych, w szczególności odnoszące się do potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa, w tym klęsk żywiołowych i innych sytuacji kryzysowych. Kampania „Bezpieczne wakacje” będzie kontynuowana w 2025 r. Przygotowania do niej rozpoczęto już pod koniec 2024 r.

W związku z masowymi imprezami sportowymi w 2024 r., we współpracy z placówkami oraz Biurem Rzecznika Prasowego, DK przygotował **Poradnik kibica Igrzysk Olimpijskich w Paryżu** oraz **Poradnik kibica EURO 2024** (piłka nożna w Niemczech). Wspierano również działania placówki przygotowujące mniejsze poradniki kibica dla uczestników Mistrzostwach Świata w Hokeju na Lodzie w Republice Czeskiej oraz Mistrzostwach Europy w Lekkoatletyce w Rzymie.

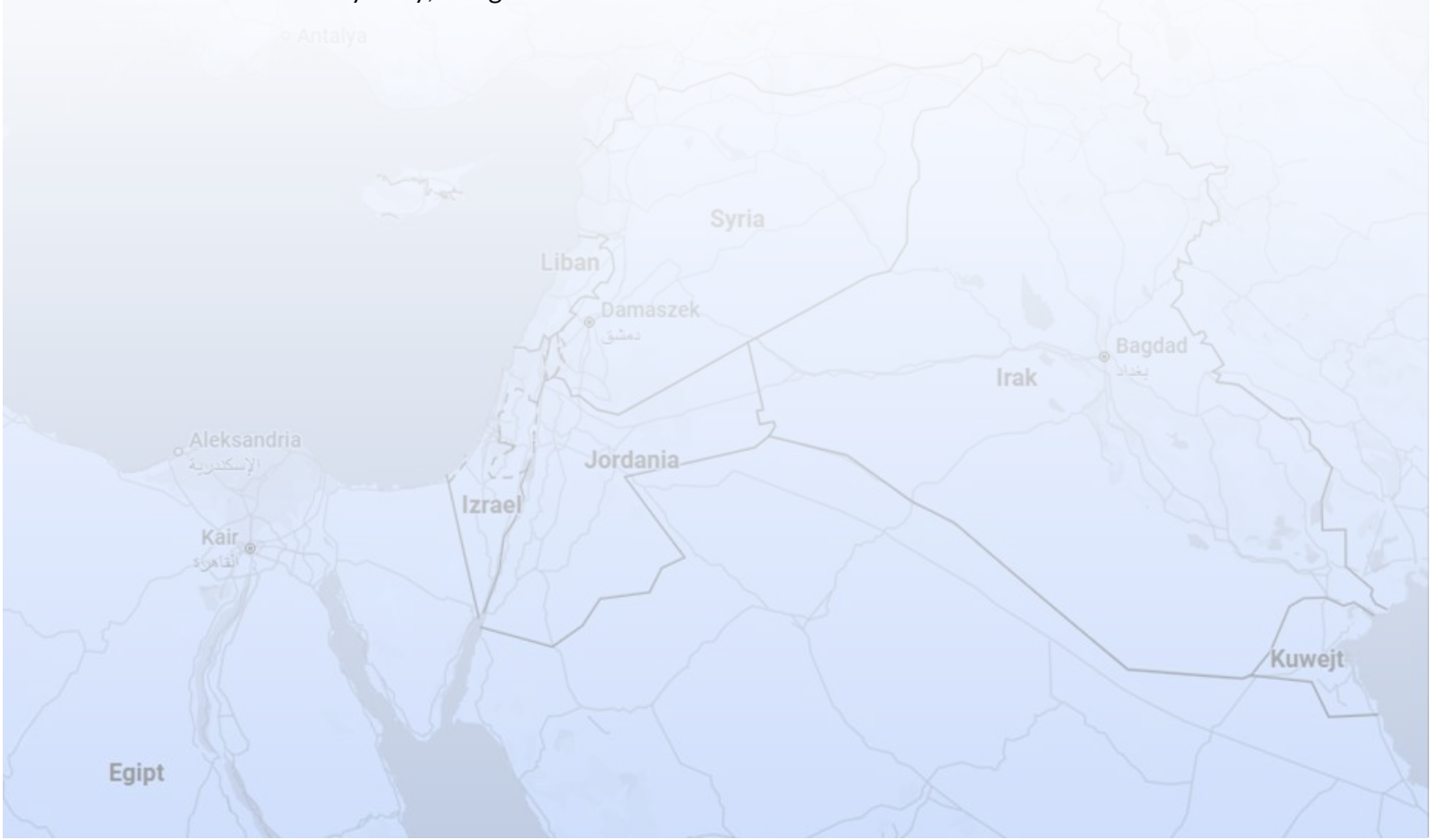
Kontynuowana była współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się świadczeniem pomocy na rzecz obywateli polskich za granicą dotkniętych bezdomnością.

W kwietniu 2024 r. przygotowano i przeprowadzono warsztaty dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Polonii Amerykańskiej w Gulczu pod hasłem „Młody Polak za granicą” Warsztaty miały na celu przygotowanie dzieci i młodzieży oraz ich rodziców do bezpiecznego odbywania podróży za granicą oraz zapoznanie ich ze specyfiką pracy w służbie zagranicznej, zwłaszcza w odniesieniu do roli i funkcji konsułów RP. Inny pracownik uczestniczył, jako zewnętrzny ekspert, w warsztatach dla młodzieży szkół średnich prowadzonych przez Instytut im. Witolda Pileckiego na temat negocjacji dyplomatycznych, w tym roli konsula, pt. „Decyzja: ratować ludzi” (maj-czerwiec).

KRYZYSY KONSULARNE

Nadzorowano i wspierano placówki podczas kryzysów konsularnych oraz spraw wymagających działań ponadstandardowych, w tym:

- ✓ koordynowano we współpracy z Ambasadą RP w Bejrucie działania mające na celu wyjazd z tego kraju obywateli polskich z rodzinami oraz udzielanie stosownej pomocy konsularnej na miejscu,
- ✓ wsparto Ambasady RP w Kairze i w Tel Awiwie w realizacji ewakuacji ze Strefy Gazy obywateli polskich i ich rodzin, w działaniach na rzecz uwolnienia obywateli polskich porwanych podczas ataku Hamasu na Izrael w październiku 2023 r. oraz w czynnościach po śmierci obywatela polskiego w wyniku działań armii izraelskiej w Strefie Gazy,
- ✓ wsparto urzędy konsularne w realizacji szczególnie trudnych spraw dotyczących arbitralnych zatrzymań i aresztowań obywateli polskich za granicą, w szczególności w sprawie zatrzymania grupy polskich studentów w Nigerii oraz polskiego podróżnika w Demokratycznej Republice Konga,
- ✓ wsparto polskie urzędy konsularne na Białorusi w skutecznym niesieniu pomocy konsularnej obywatelom polskim przebywającym w zakładach karnych na Białorusi,
- ✓ wsparto działania Ambasady RP w Brasillii w związku z zatrzymaniem polskich marynarzy, załogantów statku Jawor.

INFORMACJE I OSTRZEŻENIA DLA PODRÓŻUJĄCYCH

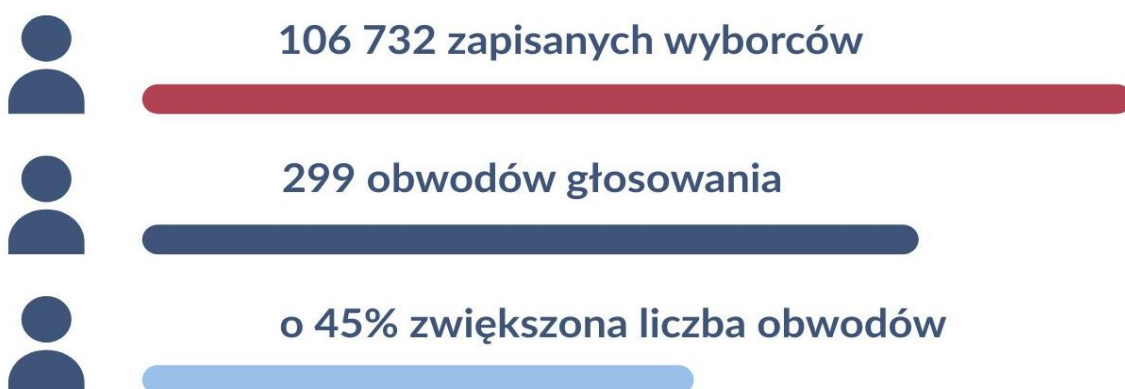
Departament Konsularny, we współpracy z placówkami zagranicznymi stale aktualizuje informacje dla podróżujących znajdujące się na stronie internetowej MSZ, a także na dedykowanym koncie na portalu X: <https://x.com/PolakZaGranica>. Dodatkowe informacje, ważne z punktu widzenia zarówno podróżujących, jak i mieszkających zagranicą Polaków znajdują się także na witrynach placówek i w ich mediach społecznościowych.

Rocznie witrynę *Informacje dla podróżujących* odwiedza ponad 2 mln osób zaś konto @PolakZaGranica obserwowane jest przez blisko 10 tys. osób.

WYBORY ZA GRANICĄ

Wybory do Parlamentu Europejskiego w 2024 r.

W 2024 r. zorganizowano wybory do Parlamentu Europejskiego w obwodach głosowania za granicą. Utworzono **299 obwodów głosowania**, do spisów wyborców zapisały się **106 732 osoby**. Liczba obwodów była o ok. 45% większa niż w poprzednich wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. (wówczas były to 203 obwody). Głosowanie za granicą przebiegło spokojnie i bez problemów. Podczas przygotowań do wyborów przeprowadzono odpowiednie działania mające na celu usprawnienie tych elementów procesu wyborczego, które okazały się dysfunkcyjne podczas wyborów parlamentarnych w 2023 r. W szczególności należy podkreślić zmiany wdrożone na prośbę MSZ przez Delegaturę KBW w Warszawie, zmierzające do lepszej organizacji pracy przy zatwierdzaniu protokołów spływających z zagranicy.

CENTRUM INFORMACJI KONSULARNEJ MSZ

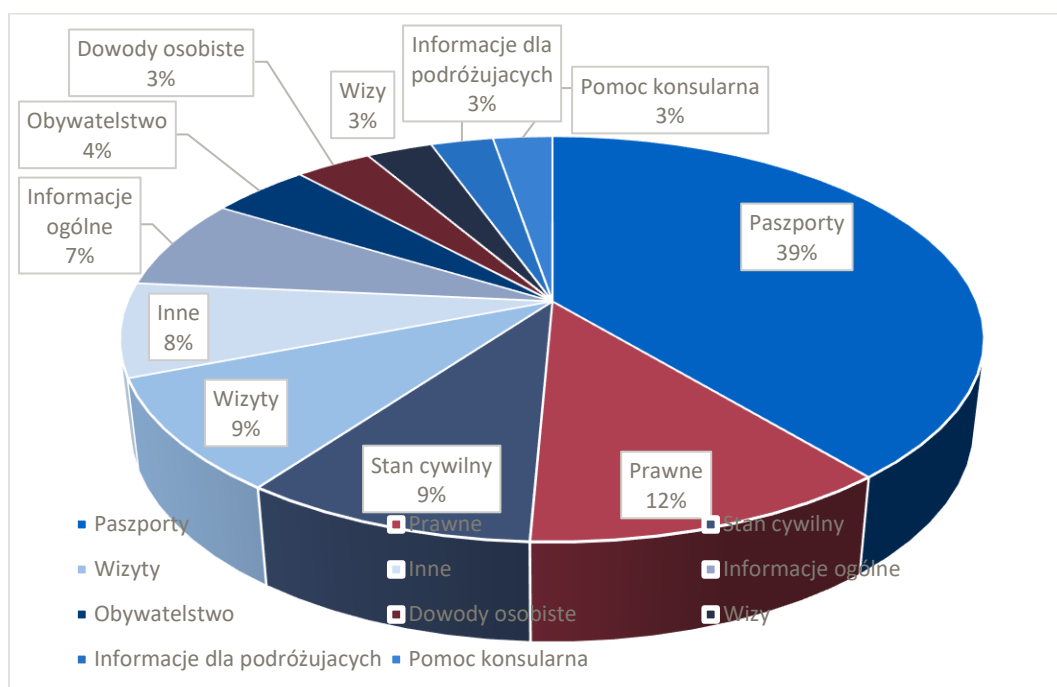
Istotnym narzędziem modernizacyjnym polskiej służby konsularnej jest działalność Centrum Informacji Konsularnej. Działając na zasadzie *call centre* Centrum udziela informacji w sprawach konsularnych za pośrednictwem infolinii dla **9 krajów Europy Zachodniej** (**Belgii** (od 13 stycznia 2025 r.), **Francji, Hiszpanii** (od 15 kwietnia 2024 r.), **Holandii, Irlandii, Niemczech, Wielkiej Brytanii** oraz od 22 stycznia 2024 r. **Norwegii i Włoch** (18 urzędów konsularnych)), infolinii krajowej Informacja dla Obywatela, mailowej skrzynki instytucjonalnej, czatu z konsultantem.

W 2024 r. CIK udzieliło blisko **150 tysięcy informacji** z wykorzystaniem ww. kanałów pomagając obywatelom RP w uzyskaniu szybkiej i sprawnej informacji z zakresu spraw paszportowych, utraty dokumentów, rejestracji aktów urodzenia czy małżeństwa, spraw prawnych, spraw dot. obywatelstwa polskiego, a także zasad podróżowania za granicę i procedur uzyskania apostille.

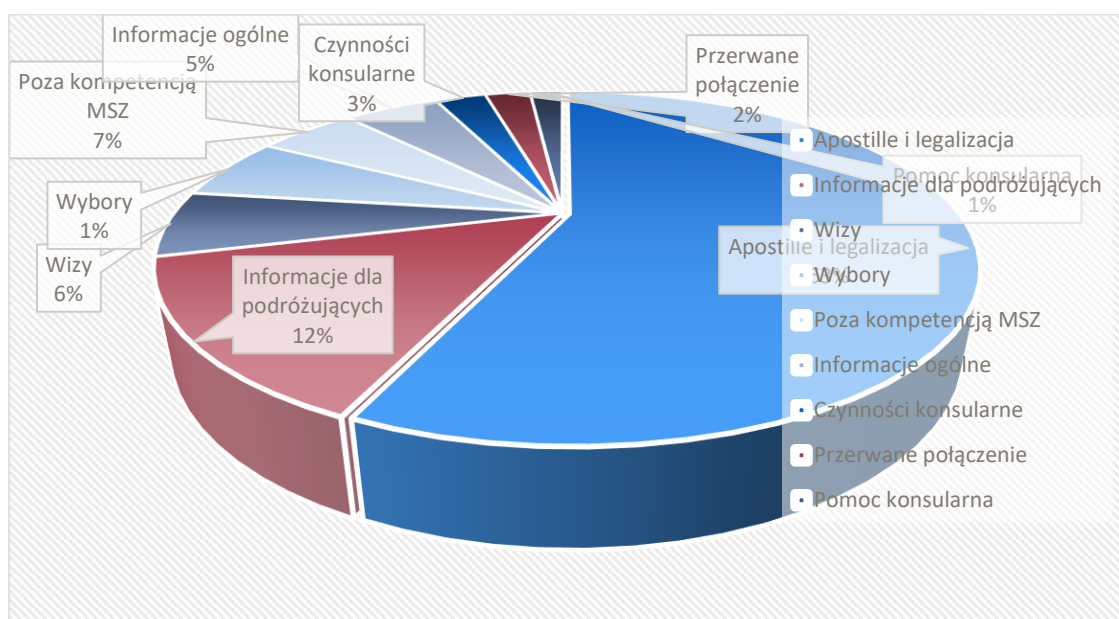
Działalność CIK skutecznie poprawia komunikację obywatela polskiego z urzędami konsularnymi. Wpływa pozytywnie na wizerunek polskiej służby konsularnej za granicą oraz, ze względu na przejęcie obsługi tysięcy rutynowych zapytań, pozwala konsulom na skoncentrowanie się na realizacji działań priorytetowych.

INFOLINIA CIK 2024 – RODZAJE SPRAW

W 2024 r. odebrano 18 500 połączeń od obywateli w ramach obsługi przez CIK infolinii Informacja dla Obywatela. W ramach tej infolinii konsultanci CIK udzielali przede wszystkim informacji dotyczących legalizacji/apostille oraz nt. zasad wjazdu, tranzytu i pobytu w poszczególnych państwach.

INFORMACJA DLA OBYWATELA 2024 – RODZAJE SPRAW

WSPÓŁPRACA W RAMACH UNII EUROPEJSKIEJ/SCHENGEN

Współpracowaliśmy z innymi państwami członkowskimi UE w ramach grup roboczych Rady Unii Europejskiej m.in.:

- ✓ ds. wizowych (GR VISA),
- ✓ ds. współpracy konsularnej (COCON),
- ✓ Komitetu wizowego,
- ✓ Komitetu ds. uznawania dokumentów podróży, w tym w analizie skutków ruchu bezwizowego dla bezpieczeństwa strefy Schengen,
- ✓ w pracach nad nowelizacją mechanizmu zawieszającego ruch bezwizowy,
- ✓ ukończono wspólny unijny projekt szkolenia nt. wydawania wiz Schengen.

Ponadto polskie urzędy konsularne kontynuowały współpracę z pozostałymi państwami strefy Schengen/UE, aktywnie uczestnicząc w spotkaniach Lokalnej Współpracy Schengen oraz Lokalnej Współpracy Konsularnej.

NAGRODY IM. ANDRZEJA KREMERA "KONSUL ROKU"

Z okazji Dnia Służby Zagranicznej Minister Spraw Zagranicznych Pan Radosław Sikorski wręczył Nagrodę im. Andrzeja Kremera „Konsul Roku” za lata 2023 i 2024.

Anna Chabros otrzymała tytuł „Konsula Roku” za rok 2023 – będąc Konsulem RP w Kairze organizowała ewakuację polskich obywateli ze Strefy Gazy.

Stanisław Guliński otrzymał tytuł „Konsula Roku” za rok 2024 – kierował akcją uwolnienia grupy polskich studentów z Kano w Nigerii, którzy latem tego roku zostali zatrzymani po demonstracji miejscowej ludności.

Nagroda przyznawana jest tym członkom służby konsularnej, którzy wykazali się szczególnymi osiągnięciami w swojej pracy. Patronem nagrody jest wieloletni konsul i wiceminister spraw zagranicznych Andrzej Kremer, który zginął w katastrofie smoleńskiej. Nagrodę im. Andrzeja Kremera w 2010 roku ustanowił minister Radosław Sikorski.

WYZWANIA SŁUŻBY KONSULARNEJ W 2025 ROKU

W 2025 roku służba konsularna stoi przed szeregiem wyzwań, wynikających zarówno z sytuacji geopolitycznej, jak i zmian społecznych, technologicznych oraz administracyjnych. Należą do nich m.in.:

- ✓ Sprawna organizacja i przeprowadzenie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w obwodach głosowania utworzonych za granicą
- ✓ Wzmocnienie nadzoru nad wykonywaniem funkcji konsularnych.
- ✓ Dalsza modernizacja służby konsularnej, w tym w drodze działań legislacyjnych.
- ✓ Kompleksowa zmiana ustawy Prawo konsularne.
- ✓ Zainicjowanie gruntownej reformy ustawy Kodeks wyborczy.
- ✓ Rozwój technologii i cyfryzacja usług.
- ✓ Kontynuowanie prac na rzecz wykorzystania sztucznej inteligencji na potrzeby Centrum Informacji Konsularnej.